

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

19 февраль 2025 ел

КАРАР

№ 1276

Муниципаль мәдәният учреждениеләре
житәкчеләренә һәм хезмәткәрләренә
хезмәтенә түләү шартлары турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәтне түләү шартлары турында» 2018 елның 31 маендагы 413 номерлы Карары, шәһәр Уставының 41 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Расларга:

1) муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 1 нче кушымтада каралганча;

2) муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 2 нче кушымтада каралганча;

3) муниципаль мәдәният учреждениеләренә фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 3 нче кушымтада каралганча;

4) муниципаль мәдәният учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 4 нче кушымтада каралганча;

5) муниципаль мәдәният учреждениеләренә эшчеләр гомумтармак һөнәрләренә һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә

хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 5 нче кушымтада каралганча.

2. Әлеге карар рәсми бастырып чыгарылган көннән үз көченә керә һәм 2025 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

3. Башкарма комитетның эш көгазыләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Җитәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Җитәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2025 елның 19 февралендәге
1276 номерлы карарына
1 нче кушымта

Муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә муниципаль китапханәләр, музейлар, башка музей тибындагы учреждениеләр һәм мәдәни-ял учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре (алга таба – мәдәният хезмәткәрләре) вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләр шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп төшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындагы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Мәдәният хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

- 1) окладлар (вазыйфаи окладлар), хезмәт хакы ставкалары;
- 2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;
- 3) компенсация характерындагы түләүләр.

4. Ел саен бирелә торган яки башка ялда булганда, вакытлыча хезмәткә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда мәдәният хезмәткәренең профиль буенча хезмәт стажы артуга, квалификация категориясе бирелүгә, мактаулы исем бирелүгә бәйле рәвештә хезмәткә түләү күләме үзгәрүгә хокукы барлыкка килгәндә, хезмәткә түләү күләмен үзгәртү күрсәтелгән чорлардан соң гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял учреждениеләре житәкчеләре:

1) белем һәм хезмәт стажы (белгечлек буенча, билгеле бер вазыйфада эшләү) турындагы документларның Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәсе, «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлеген раслау турында» 2011 елның 30 мартындагы 251н номерлы указы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүен тикшерәләр;

2) ел саен барлык мәдәният хезмәткәрләре өчен тариф исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

3) барлык мәдәният хезмәткәрләренең хезмәт хакын вакытында һәм дәрәс билгеләү өчен җаваплы.

2 бүлек. Мәдәният хезмәткәрләренең база окладларын билгеләү

6. Мәдәният хезмәткәрләренең база оклады түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Аена база окладының күлөме, сум
1	2
«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Билет контролеры	24 966
Музей караучысы	24 966
«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор	27 658
Кинотеатрларга, ресторанның, кафеларга һәм бию майданчыларына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	27 658
Режиссер, дирижер, балетмейстер, хормейстер ассистентлары	27 658
Дискотека алып баручы	27 658
Билет кассалары мөдире	27 658
Костюмнар бүлмәсе мөдире	27 658
Аттракцион контролер-утыртучысы	27 658
Мәдәни чаралар оештыручы	27 658
Фильм фондын ремонтлау һәм реставрацияләү участогы мастеры	27 658
Экскурсияләр оештыручы	27 658
Режиссер ярдәмчәсе	27 658
Бию кичәсе җитәкчәсе	27 658
Түгәрәк, һәмәскәрләр берләшмәсе, кызыксынулар буенча клуб җитәкчәсе	27 658
«Әйдәүчә звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Администратор	27 958
Администратор (өлкән администратор)	27 958
Аккомпаниатор-концертмейстер	27 958
Оркестр артисты	27 958

Артист-вокалчы (солист)	27 958
Библиограф	27 958
Китапханәче	27 958
Әйдәүче библиограф	27 958
Әйдәүче китапханәче	27 958
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмаларның әйдәүче методисты	27 958
Баш библиограф	27 958
Баш китапханәче	27 958
Аттракцион мөдире	27 958
Тавыш операторы	27 958
Кинооператор	27 958
Лектор (экскурсовод)	27 958
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмалар методисты	27 958
Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	27 958
Кинопрограммалар төзү буенча методист	27 958
Редактор (музыка редакторы)	27 958
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмалар редакторы	27 958
Клуб учреждениесе, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар редакторы	27 958
Репертуар буенча редактор	27 958
Ижади жанрлар буенча белгеч	27 958
Клуб эше методикасы буенча белгеч	27 958
Исәп-саклау документлары буенча белгеч	27 958
Фольклор буенча белгеч	27 958
Экспозиция һәм күргәзмә бүлеге белгече	27 958

Фондларны саклаучы	27 958
Яктылык буенча рәссам	27 958
Рәссам-декоратор	27 958
Рәссам-конструктор	27 958
Рәссам-бизәүче	27 958
Рәссам-сәхнәгә куючы	27 958
Рәссам-реставратор	27 958
Рәссам-скульптор	27 958
Рәссам-фотограф	27 958
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Балетмейстер-сәхнәгә куючы	28 258
Фондларның төп сакчысы	28 258
Баш рәссам	28 258
Зоопаркның ветеринария лабораториясе мөдире	28 258
Кино- һәм видеофильмнар прокаты бүлгеге (пункты) мөдире	28 258
Китапханә бүлгеге (секторы) мөдире	28 258
Мәдәният йорты (сарай), мәдәният һәм ял паркы, халык ижаты фәнни-методик үзгеге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (мәдәният һәм ял) үзгеге һәм башка шундый учреждение һәм оешмаларның бүлек (сектор) мөдире	28 258
Зоопарк бүлгеге (секторы) мөдире	28 258
Музей бүлгеге (секторы) мөдире	28 258
Аттракцион техникасын эксплуатацияләү бүлгеге мөдире	28 258
Музейның күчмә күргәзмәсе мөдире	28 258
Реставрация остаханәсе мөдире	28 258
Сәнгать-бизәү остаханәсе мөдире	28 258
Тавыш режиссеры	28 258
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	28 258

Массакуләм тамашалар режиссеры	28 258
Режиссер-сәхнәгә куючы	28 258
Клуб берләшмәсе, һәвәскәрләр берләшмәсе, студия, үзешчән сәнгать коллективы, кызыксыну буенча клуб житәкчесе	28 258
Сәнгать житәкчесе	28 258

7. «Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һәм «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркемнәренә кертелмәгән мәдәният хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Һөнәри стандарт нигезендә вазыйфа исеме	Аена база окладының күләме, сум
Музей предметларын саклаучы	27 958
Музей предметларын исәпкә алу буенча белгеч	27 958
Экскурсовод	27 958
Тәржемәче гид	27 958
Төп саклаучы	28 258
Музейның исәпкә алу бүлеге (секторы) мөдире	28 258

«Музей бүлеге (секторы) мөдире», «музейның исәпкә алу бүлеге (секторы) мөдире», «китапханә бүлеге (секторы) мөдире», «мәдәният йорты (сарай), мәдәният һәм ял паркы, халык ижаты фәнни-методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар бүлеге (секторы) мөдире», «зоопарк бүлеге (секторы) мөдире», «кино - һәм видеофильмнарны прокатка бирү бүлекчәсе (пункты) мөдире» һәм «сәнгать житәкчесе» вазыйфалары буенча өстәмә рәвештә база окладына арттыру коэффициенты – 1,1 кулланыла.

3 бүлек. Хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

8. Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда:

O_b - мәдәният хезмәткәрләренең база оклады;

S - мәдәният хезмәткәре биләгән ставкаларның фактик саны.

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

9. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы эш нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүлөр үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 1) мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләр;
- 2) квалификация категориясе өчен түлүүләр;
- 3) профиль буенча хезмәт стажы өчен түлүүләр;
- 4) башкарыла торган эшнәң сыйфаты өчен премия түлүүләре;
- 5) премияләр һәм башка кызыксындыру түлүүләре;

10. Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_r - мәдәният хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнәң күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнәң күләме сигез процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенәң мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнәң күләме 10 процент тәшкил итә.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр бирелә торган Россия Федерациясенәң мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәренәң исемлеге әлегә нигезләмәгә кушымтада бирелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләрнең күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, мактаулы исемнең берсе буенча билгеләнә.

Квалификация категориясе өчен түлүүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикалары нигезендә һөнәри-квалификация төркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә бирелә.

Квалификация категориясе өчен түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренәң вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәнәң күләме.

Квалификация категориясе өчен өстәмәләренәң күләме 1 нче таблицада китерелгән.

Квалификация категориясе өчен түлүүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) приказының датасы нигезендә башкарыла.

1 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмәләренәң күләме

Квалификация категориясе	Өстәмәнәң күләме, процент
--------------------------	---------------------------

Эйдәүче звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
2 квалификация категориясе	2
1 квалификация категориясе	4
Югары квалификация категориясе, шулай ук «баш» яки «эйдәүче» ясалма исемнәре булган вазыйфалар	6

12. Профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә, һөнәри квалификация төркемнәренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өстәмәнең күләме.

Профиль буенча хезмәт стажы өстәмәләренә күләме 2 нче таблицادا китерелгән.

2 нче таблица

Профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмәләренә күләме

Һөнәри квалификация төркеменә исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмәнең күләме, процент
1	2	3
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Эйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренә	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14

житәкчеләр составы вазыйфалары	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

Эш вакыты вазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан раслана.

Хезмәт стажы үзгәргәндә, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

13. Мәдәният хезмәткәрләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган мәдәният хезмәткәрләренә эшчәнлек нәтижәләгән бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

Мәдәният учреждениеләренә мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәләгән бәяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Мәдәният хезмәткәрләренә эшчәнлек нәтижәләгән бәяләү критерийларының конкрет зурлыклары һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары, учреждение алдында торган бурычлардан чыгып, ел саен билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләренә күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең чик күләмнәре 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең чик күләмнәре

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Өстәмәнең күләме, процент
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары	14
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	22
Эйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	32
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренә житәкчеләр составы вазыйфалары	42

14. Хезмәткәрләргә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премия һәм башка кызыксындыру түләүләре аерым вақыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә һәм билгеләнгән хезмәткә түләү фонды чикләрендә түләнә.

15. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәттен тормышка ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткеләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча мәдәният хезмәткәрләренә акчалар булганда бер тапкыр кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенә локаль норматив актлары белән билгеләнә.

16. Премия һәм башка кызыксындыру түләүләренә күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенә локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Учреждение җитәкчесенә, җитәкче урынбасарының һәм баш бухгалтерының хезмәт хакын билгеләү тәртибе

17. Учреждениеләр җитәкчеләренә, җитәкчеләр урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакы вазыйфаи окладтан һәм стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләрдән тора.

18. Мәдәният учреждениесе җитәкчесенә оклады хезмәткә түләү буенча төркемгә бәйле рәвештә билгеләнә. Мәдәният учреждениесе җитәкчесе хезмәтенә түләү төркеме мәдәният учреждениесе хезмәткәрләренә штат санына бәйле рәвештә билгеләнә.

19. Учреждениеләрнең җитәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының окладлары әлеге учреждениеләр җитәкчеләренә вазыйфаи окладларыннан 20-30 процентка түбәнрәк итеп билгеләнә.

20. Җитәкчеләрнең хезмәтенә түләү төркеме, җитәкчеләрнең окладлары күләме 4 нче таблицада китерелгән.

4 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре җитәкчеләренә оклады

Учреждение төре	Аена база окладының күләме, мең сум							
	Хезмәткә түләү төркеме							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	хезмәткәрләренә штат саны (ставкалар)							
	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дан 150,999 га кадәр	151 дән 300,999 га кадәр	301 дән 500.999 га кадәр	501 дән артык
Китапханәләр	-	38,0	45,0	48,5	52,0	60,0	65,0	-
Клублар	36,0	42,5	45,0	48,5	50,0	55,0	65,0	-
Музейлар	37,5	41,5	43,0	50,0	52,0	60,0	65,0	-

Мәдәни - ял үзәге	-	47,0	48,0	50,0	-	-	-	-
-------------------	---	------	------	------	---	---	---	---

21. Мәдәният учреждениеләре җитәкчеләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр, эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Мәдәният учреждениеләре җитәкчеләренә эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары Башкарма комитет карары белән раслана.

Мәдәният учреждениесе җитәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләргә башкарган өчен түләнергә мөмкин.

Мәдәният учреждениесе җитәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең күләме 5 нче таблицада китерелгән.

5 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре җитәкчеләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме

Учреждение төре	Аена башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләү күләме, мең сум							
	хезмәткә түләү төркеме							
	хезмәткәрләрнең, ставкаларның штат саны							
	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дан 150,999 елга кадәр	151 дән 300,999 га кадәр	301 дән 500.999 га кадәр	501 дән артык
Китапханәләр	-	4,0	5,0	5,5	6,5	7,0	7,0	-
Клублар	3,5	4,5	5,0	5,5	6,0	6,5	7,0	-
Музейлар	3,5	4,0	4,5	6,0	6,5	7,0	7,0	-
Мәдәни - ял үзәге	-	5,0	5,5	6,0	-	-	-	-

22. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен мәдәният учреждениесе җитәкчесе урынбасарына, баш бухгалтерына стимуллаштыру характерындагы түләүләр, аларның эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, мәдәният учреждениесе җитәкчесе тарафыннан билгеләнә. Җитәкче урынбасарына, баш бухгалтерга башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләргә үтәгән өчен түләнергә мөмкин. Җитәкче урынбасарына, баш бухгалтерга башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең чик дәрәжәсе мәдәният учреждениесе

житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең 80 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

23. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр (B_k) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk},$$

монда:

B_c - мәдәният учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең 5 нче таблицада билгеләнгән күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

24. Мәдәният учреждениеләре эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәттен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткелләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында, төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, учреждениеләр житәкчеләре урынбасарларына һәм баш бухгалтерларына, акчалар булганда, бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла.

Бу максатлар өчен учреждение житәкчесенә түләүләр Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Бу максатлар өчен учреждение житәкчесе урынбасарына һәм баш бухгалтерга түләү тәртібе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенә локаль актлары белән билгеләнә.

25. Мәдәният учреждениесе житәкчесенә стимуллаштыру характерындагы башка түләүләр Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

26. Муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, аларның урынбасарлары һәм баш бухгалтерлары өчен компенсация характерындагы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характерындагы түләү төрләре исемлегенә нигезендә билгеләнә.

6 бүлек. Компенсация характерындагы түләүләр

27. Компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) эшчәнлек үзенчәлегенә өчен түләүләр;

2) зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшләүче хезмәткәрләргә түләүләр;

3) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләгән өчен (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләгән өчен) түләүләр.

28. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләренә хезмәткә түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

29. Аерым учреждениеләрнең урта, әйдәүче звено һәм житәкчеләр составы вазыйфаларының мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә эшчәнлек үзенчәлегенә өчен компенсация характерындагы түләүләр (B_{sd}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times \frac{D_{sd}}{100\%},$$

монда:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{sd} - эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәнең күләме.

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр күләме 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләрнең тәкъдим ителә торган күләме

N т/б	Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмә билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Өстәмәнең күләме, процент
1.	Физик үсешендә кимчеләкләр булган затларга хезмәт күрсәтү (күрмәүчеләр, ишетмәүчеләр)	урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
2.	Милли статуса ия мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләрендә эшләү	әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	30
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары	30
3.	Практик эштә чит тел куллану	әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары	5

Әлеге учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазыйфада эшләүнең конкрет шартларын исәпкә алып, эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнә торган мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының исемлегенә, сайланулы профсоюз органы (яки мәдәният хезмәткәрләре мәнфәгатьләрен яклауга вәкаләтле башка орган) белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан раслана.

30. Зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында (B_{kh}) эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_b - мәдәният хезмәткәрләренең база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түлгә өстәмәнең күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түлүүләр каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенең Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган мәдәният хезмәткәрләре хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгатъләр нормасы.

Зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшлөүче мәдәният хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр хезмәт шартларын махсус бәялөү нигезендә, дүрт процент күләмендә билгеләнә.

31. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләнгән өчен (төрле квалификациядә эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләнгән өчен) түлүүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

32. Муниципаль китапханәләренә, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял учреждениеләрнең хезмәткә түлөү фондын формалаштыру ағымдагы финанс елына мәдәният учреждениесенең норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнгән акчалар күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм мәдәният учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлеге планында чагылдырыла.

33. Әлеге нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладлар, стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түлүүләр муниципаль китапханәләренә, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял учреждениеләрнең барлык хезмәткәрләренә мәдәният учреждениесенең финанс-хужалык эшчәнлеге планында ағымдагы финанс елына хезмәткә түлөгә каралган акчалар хисабына исәпләнә.

34. Татарстан Республикасы муниципаль китапханәләренә, музейларының, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял учреждениеләрнең финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс белән тәмин итүнең барлык чыганакалары хисабына, түлөү хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәт өчен түлөү фондын экономияләү, тиешле чорда (ай, квартал, ел) муниципаль китапханәләренә, музейларының, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял учреждениеләрнең әлеге нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән локаль норматив актлары нигезендә, кызыксындыру түлүүләрнең жиһәрелә ала.

Хезмәткә түлөү фонды экономияләнгән очракта, кызыксындыру түлүүләр хезмәткә түлөү фондындагы экономия барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә түләнә.

Татарстан Республикасы муниципаль китапханәләренә, музейларының, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял учреждениеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре, фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре һөнәрләренә, эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләренә һәм житәкчеләрнең, белгечләренә һәм хезмәткәрләренә гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә хезмәт нормасын (хезмәт вазыйфаларын) үтәгән хезмәткәрләренә, әлеге чорда эшләнгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, тиешле чорда хезмәткә түлөү фондын экономияләү хисабына башкарылган кызыксындыру түлөвенең күләме ағымдагы елның 1 гыйнварына «Хезмәткә түлөүнең минималь күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән хезмәткә түлөүнең өч минималь күләмнән артырга тиеш түгел.

Мәдәният учреждениесе житәкчесенә хезмәткә түлөү фондын экономияләү хисабына кызыксындыру түлөвенең күләме Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Муниципаль китапханәләренң, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең, мәдәни-ял учреждениеләренең финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс белән тәэмин итүнең барлык чыганакалары хисабына, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдалану өчен җаваплылык муниципаль китапханәләренң, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең, мәдәни-ял учреждениеләре җитәкчесенә йөкләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенә мактаулы исеменә, Татарстан Республикасының мактаулы исеменә, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исеменә, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исеменә исемлеге

N т/б	Мактаулы исеменә, дәүләт бүләгенә исеме
1	2
1. Россия Федерациясенә мактаулы исеменә	
1.1.	Россия Федерациясенә халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенә халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенә атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенә атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенә атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исеменә, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исеменә	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы

4. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандист
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре
4.10.	Халык җырчысы
4.11.	Халык акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать остасы
4.18.	Атказанган халык иҗаты остасы
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халык язучысы

5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мэдэният хезмөткөре
5.12.	Атказанган китапханөчө
5.13.	Атказанган фөн һәм мэдэният эшлеклесе
5.14.	Атказанган фөн һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фөн эшлеклесе

Башкарма комитетның
2025 елның 19 февралендәге
1276 номерлы карарына
2 нче кушымта

Муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре (алга таба – мәдәният хезмәткәрләре) вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләр шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп төшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындагы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

- 1) окладлар (вазыйфаи окладлар), хезмәт хакы ставкалары;
- 2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;
- 3) компенсация характерындагы түләүләр.

4. Ел саен бирелә торган яки башка ялда булганда, вакытлыча хезмәткә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда башкару сәнгате хезмәткәренең профиль буенча хезмәт стажы артуга, квалификация категориясе бирелүгә, мактаулы исем бирелүгә бәйле рәвештә хезмәткә түләү күләме үзгәрүгә хокукы барлыкка килгәндә, хезмәткә түләү күләмен үзгәртү күрсәтелгән чорлардан соң гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләре:

1) белем һәм хезмәт стажы (белгечлек буенча, билгеле бер вазыйфада эшләү) турындагы документларның Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының «Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфаларының Бердәм квалификация белешмәсе, «Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация характеристикалары» бүлеген раслау турында» 2011 елның 30 мартындагы 251н номерлы приказы белән билгеләнгән квалификация характеристикаларына туры килүен тикшерәләр;

2) ел саен муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренең барлык хезмәткәрләре өчен тариф исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

3) муниципаль башкару сәнгате учреждениеләренең барлык хезмәткәрләренең хезмәт хакын вакытында һәм дәрәс билгеләү өчен җаваплы.

2 бүлек. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең база окладларын билгеләү

6. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Аенабаза окладының күләме, сум
1	2

«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Театрларның һәм концерт оешмаларының ярдәмче составы артисты	24 966
Циркта номер ассистенты	24 966
Билетлар контролеры	24 966
«Урта звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Кинотеатрларга, ресторанның, кафеларга һәм бию майданчыларына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	27 658
Цирк дрессировщигы	27 658
Билет кассалары мөдире	27 658
Суфлер	27 658
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Цирк балеты артисты	27 658
Режиссер, дирижер, балетмейстер, хормейстер ассистентлары	27 658
Костюмнар бүлмәсе мөдире	27 658
Режиссер ярдәмчәсе	27 658
Сөйләм техникасы буенча репетитор	27 658
«Әйдәүчә звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Акомпаниатор-концертмейстер	27 958
Музыкаль комедия (оперетта), музыкаль-драма, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда хор артисты	27 958
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Администратор, өченчә квалификация дәрәжәсенә кертелгән администраторлардан тыш	27 958
Артист - һава гимнасты	27 958
«Эвильбр» жанры артисты	27 958

Хайваннар дрессурасы жанры артисты	27 958
Жонглёрлык жанры артисты	27 958
Иллюзия жанры артисты	27 958
Ат дрессурасы жанры артисты	27 958
Келәм артисты, буффонада клоуны, музыкаль эксцентрик, сатирик	27 958
Жыр һәм бию ансамбле оркестры артисты	27 958
Спорт - акробатика жанра артисты	27 958
Опера һәм балет театрларында хор артисты	27 958
Эстрада оркестры (ансамбль) артисты - өченче - бишенче квалификация дәрәжәләренә кертелгән артистлардан тыш, оркестрның барлык артистлары	27 958
Артистлар - концерт башкаручылары (барлык жанрлар), ярдәмче состав артистлары - концерт башкаручыларыннан тыш	27 958
Тавыш операторы	27 958
Репертуар буенча редактор	27 958
Балет буенча репетитор	27 958
Вокал буенча репетитор	27 958
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында (оперетта), музыкаль-драма, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда, концерт оешмаларында администратор, өлкән администратор	27 958
Курчак театры артисты (курчак уйнатучы)	27 958
Балет артисты	27 958
Жыр һәм бию ансамбленең, бию коллективының балет артисты	27 958
Драма артисты	27 958
Оркестр артисты	27 958
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) - беренче скрипка һәм виолончельләренә өченче һәм дүртенче пультагы, икенче скрипка, альт, контрабасларның икенче пультагы, икенче	27 958

флейта, икенче гобой, икенче кларнет, икенче фагот, икенче һәм дүртенче валторна, икенче торба, икенче тромбон, кечкенә бәрмә инструментлар, икенче арфа, рояль, челеста артисты	
Симфония, камера, эстрада-симфония, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты, дүртенче һәм бишенче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	27 958
Жыр һәм бию ансамбле хоры, хор коллективы артисты	27 958
Артист-вокалчы (солист)	27 958
Манеж инспекторы (тамаша алып баручы)	27 958
Вокал (балет) классы концертмейстеры	27 958
Редактор (музыка редакторы)	27 958
Цирк номерлары репетиторы	27 958
Ижади жанрлар буенча белгеч	27 958
Яктылык рәссамы	27 958
Рәссам-бутафор	27 958
Рәссам-гример	27 958
Рәссам-декоратор	27 958
Рәссам-конструктор	27 958
Театр костюмнары рәссам-модельеры	27 958
Рәссам-сәхнәгә куючы	27 958
Рәссам-скульптор	27 958
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) артисты - концертмейстер һәм беренче скрипка, икенче скрипка, альт, виолончель, контрабас, күрсәтелгән төркем уен коралларының пульты, агач һәм бакыр тынлы уен коралларының беренче тавышлары һәм аларның көйләүчеләре, беренче арфа, бас-тромбон, туба, литавра концертмейстеры һәм концертмейстер урынбасары	27 958
Симфония, камера, эстрада-симфония, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты - беренче скрипка һәм виолончельләренң өченче һәм дүртенче пультлары, икенче скрипка, альт, контрабасларның икенче пультлары, икенче флейта, икенче гобой, икенче кларнет, икенче һәм дүртенче валторналар, икенче торба, икенче тромбон, кечкенә бәрмә уен кораллары (симфония, камера, эстрада-	27 958

симфония оркестрларында), флейта, гобой, фагот концертмейстерлары һәм концертмейстерлар урынбасарлары; беренче, икенче һәм өченче кларнет, валторна, саксофон, торба, тромбон, туба, кларнет, баритон, тенор, бәрмә уен кораллары, контрабаслар (тынлы оркестрларда), концертмейстерлар һәм концертмейстерлар урынбасарлары, рус халык уен коралларында (балалайка, домра, баян, гөслә, жалейка, Владимир рожогы һ. б.) виртуоз уйнаучы оркестр солистлары (халык уен кораллары оркестры өчен)	
Лектор-сәнгать белгече (музыка белгече)	27 958
Баш режиссер (баш дирижер, баш балетмейстер, сәнгать житәкчесе) ярдәмчесе, труппа мөдире	27 958
Нәфис сүз остасы	27 958
Бишенче квалификация дәрәжәсе	
Жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты, эстрада оркестры (ансамбль) артисты - әйдәүче концертмейстер, уен кораллары төркеме житәкчесе	27 958
Симфония, камера, эстрада-симфония, тынлы оркестрлар, халык уен кораллары оркестры артисты - беренче скрипка һәм виолончельләр, икенче скрипка, альт, контрабасов, бас-тромбон, туба, агач һәм бакыр тынлы уен коралларының беренче тавышлары һәм аларны көйләүчеләр, беренче арфа, литавры, рояль, гитара, аккордеон, кечкенә бәрмә уен кораллары, бәрмә жайланма концертмейстеры һәм концертмейстер ярдәмчесе	27 958
«Башкару сәнгате учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Тавыш режиссеры	28 258
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер), икенче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш)	28 258
Икенче квалификация дәрәжәсе	
Балетмейстер-сәхнәгә куючы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	28 258
Ижәт коллективы, цирк конвейеры программасы директоры	28 258
Музыка бүлеге башлыгы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	28 258
Сәнгать-сәхнәгә кую өлеше мөдире, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	28 258

Опера һәм балет театрларында режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	28 258
Режиссер-сәхнәгә куючы, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	28 258
Әдәби-драма бүлеге житәкчесе, өченче квалификация дәрәжәсенә кертелгәннәрдән тыш	28 258
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында хореограф	28 258
Баш балетмейстер, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	28 258
Баш дирижер, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	28 258
Баш директор, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	28 258
Баш хормейстер, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	28 258
Баш рәссам, дүртенче квалификация дәрәжәсенә билгеләнгәннәрдән кала	28 258
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, мөстәкыйль музыка һәм бию коллективларында, циркларда музыкаль бүлек мөдире	28 258
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, мөстәкыйль музыка һәм бию коллективларында, концерт залларында, циркларда сәнгать-сәхнәгә кую бүлеге мөдире	28 258
Опера һәм балет театрларында режиссер-сәхнәгә куючы	28 258
Опера һәм балет театрларында әдәби-драма бүлеге мөдире	28 258
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драма театрларында, циркларда, мөстәкыйль музыка һәм бию коллективларында баш балетмейстер	28 258
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, мөстәкыйль	28 258

музыка һәм бию коллективларында, симфония, камера, тынлы оркестрларда һәм халык уен кораллары оркестрларында филармонияләр һәм концерт оешмалары составында, циркларда баш дирижер	
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль-драма театрларында, филармонияләрдә һәм концерт оешмаларында, мөстәкыйль музыка һәм бию коллективларында, циркларда баш хормейстер	28 258
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда баш режиссер	28 258
Опера һәм балет театрларында, музыкаль комедия театрларында, музыкаль драма театрларында, драма театрларында, яшь тамашачы театрларында, курчак театрларында, циркларда баш рәссам	28 258

3 бүлек. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

7. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда:

O_b - башкару сәнгате хезмәткәрләренең база оклады;

S - башкару сәнгате хезмәткәре биләгән фактик ставкалар саны.

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

8. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә башкару сәнгате хезмәткәрен сыйфатлы эш нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга, шулай ук башкарыла торган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) остальк өчен түләүләр;
- 2) эш интенсивлыгы өчен түләүләр;
- 3) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр;
- 4) профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;
- 5) башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;
- 6) премия һәм башка кызыксындыру түләүләре.

9. Остальк өчен түләүләр (B_m) әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_m = O_d \times \frac{D_m}{100\%},$$

монда:

O_d - башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_m - остальк өчен өстәмәнең күләме.

Остальк өчен өстәмәләрнең күләме 1 нче таблицада китерелгән.

Осталык өчен өстәмәләрнең күләме

Артист категориясе	Өстәмәнең күләме, процент
2 нче план артисты	2
1 нче план артисты	4
Әйдәүче сәхнә остасы	6

10. Эш интенсивлыгы (B_{in}) өчен түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{in} = O_d \times \frac{D_{in}}{100\%},$$

монда:

O_d - башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфай оклады;

D_{in} - эш интенсивлыгы өчен өстәмәнең күләме.

Эш интенсивлыгы өчен өстәмәләрнең күләме 2 нче таблицада китерелгән.

Эш интенсивлыгы өчен өстәмәләрнең күләме

Үөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмәнең күләме, процент
Урта звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	1	10
	2	17
Әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	1	10
	2	25
	3	35
	4	40
	5	43
Башкару сәнгате учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары	1	30
	2	60
	3	70
	4	90

11. Башкару сәнгате хезмәткәрләренә мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - башкару сэнгате хезмэткэрлэренен вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнэр булган өчен өстәмә неңкүләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнэре булган өчен өстәмәнең күләме сигез процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенен мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнэре булган өчен өстәмәнең күләме 10 процент тәшкил итә.

«Халык артисты» һәм «Атказанган сэнгате эшлеклесе» дигән мактаулы исемнэр булган өчен өстәмәнең күләме 20 процент тәшкил итә.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүлэр бирелэ торган Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнэре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнэре әлегә Нигезләмәгә кушымтада бирелгән.

Мактаулы исемнэр булган өчен түләү күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрэк мактаулы исеме булган башкару сэнгате хезмэткэрлэрэнә мактаулы исемнэр булган өчен түләү, башкару сэнгате хезмэткэрнен сайлавы буенча, мактаулы исемнен берсе буенча билгеләнә.

12. Профиль буенча хезмэт стажы өчен түлүүлэр (B_s) профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - башкару сэнгате хезмэткэрлэренен вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмэт стажы өстәмә күләме.

Профиль буенча хезмэт стажы өчен өстәмәнең күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Профиль буенча хезмэт стажы өчен өстәмэлэрнен күләме

Җөнәри квалификация төркеменен исеме	Стаж төркеме	Өстәмә күләме, процент
Урта звено башкару сэнгате хезмэткэрлэре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадэр	12
	10 елдан 15 елга кадэр	14
	15 елдан 20 елга кадэр	16
	20 елдан 25 елга кадэр	18
	25 елдан артык	22
Әйдәүче звено башкару сэнгате	3 елдан 10 елга кадэр	12

хезмәткәрләре вазыйфалары	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Башкару сәнгате учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20 елдан 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

Эш вакыты вазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге Россия Федерациясе хезмәт законнары белән һәм Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан раслана.

Хезмәт стажы үзгәргәндә, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

13. Башкару сәнгате хезмәткәрләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вакыт чоры өчен билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган башкару сәнгате хезмәткәрләренең эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

Башкару сәнгате учреждениеләренең мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәләлеген бәяләү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Башкару сәнгате хезмәткәрләренең эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийларының конкрет зурлыклары һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары, учреждение алдында торган бурычлардан чыгып, ел саен билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләренә күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда:

O_d - башкару сәнгате хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме 4 нче таблицادا китерелгән.

4 нче таблица

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең чик күләме

Ғөнәри квалификация төркеменең исеме	Өстәмәнең күләме, процент
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары	9
Урта звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	15
Әйдәүче звено башкару сәнгате хезмәткәрләре вазыйфалары	18
Башкару сәнгате учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары	25

14. Башкару сәнгате хезмәткәрләренә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премия һәм башка кызыксындыру түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә һәм билгеләнгән хезмәткә түләү фонды чикләрендә түләнә.

15. Башкару сәнгате хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәтен тормышка ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча башкару сәнгате хезмәткәрләренә акчалар булганда бер тапкыр кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

16. Премия һәм башка кызыксындыру түләүләренең күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Учреждение житәкчесенең, житәкче урынбасарының һәм баш бухгалтерының хезмәт хакын билгеләү тәртибе

17. Учреждениеләр житәкчеләренең (шул исәптән сәнгать), житәкчеләр урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының хезмәт хакы вазыйфаи окладтан һәм стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түләүләрдән тора.

18. Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесенең оклады хезмәткә түләү буенча төркемгә бәйле рәвештә билгеләнә. Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесе хезмәтенә түләү төркеме башкару сәнгате учреждениесе хезмәткәрләренең штат санына бәйле рәвештә билгеләнә.

19. Учреждениеләрнең житәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерларының окладлары әлеге учреждениеләр житәкчеләренең вазыйфаи окладларыннан 20-30 процентка түбәнрәк итеп билгеләнә.

20. Житәкчеләрнең хезмәтенә түләү төркеме, житәкчеләрнең окладлары күләме 5 нче таблицада китерелгән.

5 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең база оклады

Учреждение төре	Аена оклад күләме, мең сум
	Хезмәткә түләү төркеме
	хезмәткәрләренең штат саны, ставкалар

	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999 га кадәр	51 дән 75,999 га кадәр	76 дан 150,999 га кадәр	151 дән 300,999 га кадәр	301 дән 500.999 га кадәр	501 дән артык
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Театр	-	-	50,0	52,0	55,0	65,0	65,0	70,0
Концерт оешмалары	-	50,0	55,0	60,0	65,0	70,0	-	-

21. Башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр, эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләренә эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгалары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләренә башкарган өчен түләнергә мөмкин.

Башкару сәнгате учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең күләме 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр күләме

Учреждение төрө	Аена башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түләү күләме, мең сум							
	хезмәткә түләү төркеме							
	хезмәткәрләрнең штат саны, ставкалар							
	10,999 га кадәр	11 дән 30,999 га кадәр	31 дән 50,999г а кадәр	51 дән 75,999га кадәр	76 дан 150,999г а кадәр	151 дән 300,999г а кадәр	301 дән 500.999га кадәр	501 дән артык
Театр	-	-	6,0	6,5	6,5	7,0	7,0	7,5
Концерт оешмалары	-	6,0	6,5	7,0	7,0	7,5	-	-

22. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен мәдәният учреждениесе житәкчесе урынбасарына, баш бухгалтерына стимуллаштыру характерындагы түләүләр, аларның эшчәнлек нәтижәләлеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, мәдәният учреждениесе житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

Житәкче урынбасарына, баш бухгалтерга башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләр ай саен, квартал саен, еллык эш йомгалары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин. Житәкче урынбасарына, баш бухгалтерга башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләрнең чик дәрәжәсе мәдәният учреждениесе житәкчесенең башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләрнең 80 проценты дәрәжәсендә билгеләнә.

23. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләр (B_k) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_c \times K_{vk},$$

монда:

B_c – башкару сәнгате учреждениесе житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характерындагы түлүүләрнең 6 нчы таблицада билгеләнгән күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

24. Башкару сәнгате учреждениеләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәттен гамәлгә ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында, төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча учреждениеләр житәкчеләренә (шул исәптән сәнгать), учреждениеләр житәкчеләре урынбасарларына һәм баш бухгалтерларына, акчалар булганда, бер мәртәбә кызыксындыру түләве башкарыла.

Бу максатлар өчен учреждение житәкчесенә, шул исәптән сәнгать житәкчесенә түлүүләр Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Бу максатлар өчен учреждение житәкчесе урынбасарына һәм баш бухгалтерга түлү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенең локаль актлары белән билгеләнә.

25. Мәдәният учреждениесе житәкчесенә стимуллаштыру характерындагы башка түлүүләр Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

26. Башкару сәнгате учреждениеләре житәкчеләре, аларның урынбасарлары һәм баш бухгалтерлары өчен компенсация характерындагы түлүүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характерындагы түлү төрләре исемлеге нигезендә билгеләнә.

6 бүлек. Компенсация характерындагы түлүүләр

27. Компенсация характерындагы түлүүләргә түбәндәгеләр керә:

1) зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшләүче башкару сәнгате хезмәткәрләренә түлүүләр;

2) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләгән өчен (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләгән өчен) түлүүләр.

28. Компенсация характерындагы түлүүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән һәм тиешле финанс елына башкару сәнгате учреждениеләренә хезмәткә түлүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

29. Зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартлары булган эшләрдә (B_{kh}) эшләүче башкару сәнгате хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_b - башкару сэнгате хезмэткэрлэрeнeң база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түлүүлeргe өстәмeнeң күлeмe;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түлүүлeр каралган фактик эшлeнгeн вакыт;

H_n - Россия Федерациясeнeң Хезмeт кодексy нигезeндe кабул ителe торган башкару сэнгате хезмeткэрлэрeнeң хезмeт хакының база ставкасы (база оклады) өчeн сэгaтьлeр нормасы.

Зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмeт шартларында эшлeүчe башкару сэнгате хезмeткэрлэрeнe компенсация характерындагы түлүүлeр хезмeт шартларын махсус бeялeү нигезeндe, дүрт процент күлeмeндe билгелeнe.

30. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшлeгeн өчeн (төрлe квалификациядe эшлeрeн башкарганда, һөнeрлeрнe (вазыйфаларны) берлeштeргeндe, эш сэгaтeннeн тыш башкарылган эш өчeн, тeнлe һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшлeгeн өчeн) түлүүлeр Россия Федерациясe Хезмeт кодексy нигезeндe билгелeнe.

7 бүлeк. Хезмeткe түлeү фондyн формалаштыру һәм файдалану тeртибe

31. Башкару сэнгате учрeждениелэрeнeң хезмeткe түлeү фондyн формалаштыру агымдагы финанс елына мэдeният учрeждениесeнeң норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмeт күрсeтүлeр саны нигезeндe билгелeнгeн акчалар күлeмe чиклeрeндe гaмeлгe ашырыла һәм башкару сэнгате учрeждениесeнeң финанс-хужалык эшчeнлeгe планында чагылдырыла.

32. Элeгe нигезлeмeдe билгелeнгeн вазыйфaи окладлар, стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түлүүлeр башкару сэнгате учрeждениелэрeнeң барлык хезмeткэрлэрeнe башкару сэнгате учрeждениесeнeң финанс-хужалык эшчeнлeгe планында агымдагы финанс елына хезмeткe түлeүгe каралган акчалар хисабына исeплeнe.

33. Башкару сэнгате учрeждениелэрeнeң финанс-хужалык эшчeнлeгe планын үтeү барышында финанс белeн тeэмин итүнeң барлык чыганаклары хисабына, түлeүлe хезмeтлeр күрсeтүдeн алынган керемнeрнe дe кертeп, барлыкка килгeн хезмeт өчeн түлeү фондyн экономиялeү, тиешлe чорда (ай, квартал, ел) башкару сэнгате учрeждениелэрeнeң элeгe нигезлeмe нормаларын исeпкe алып кабул ителгeн локаль норматив актлары нигезeндe, кызыксындыру түлeүлэрeнe жибeрeлe ала.

Хезмeткe түлeү фондy экономиялeнгeн очракта, кызыксындыру түлeүлэрe хезмeткe түлeү фондyндагы экономия барлыкка килгeн вазыйфаларның һөнeри квалификация төркeмe хезмeткэрлэрeнe түлeнe.

Муниципаль башкару сэнгате учрeждениелэрeнeң мэдeният, сэнгaть һәм кинематография хезмeткэрлэрe, фeнни тикшерeнүлeр һәм эшлeнмeлeр өлкeсe хезмeткэрлэрe вазыйфаларының, мэдeният, сэнгaть һәм кинематография эшчeлэрe һөнeрлэрeнeң, эшчeлэрeнeң гомумтармак һөнeрлэрeнeң һәм житeкчeлэрeнeң, белгeчлэрeнeң һәм хезмeткэрлэрeнeң гомумтармак вазыйфаларының һөнeри квалификация төркeмнэрeнeң хезмeт нормасын (хезмeт вазыйфаларын) үтeгeн хезмeткэрлэрeнe, элeгe чорда эшлeнгeн эш вакыты нормасын исeпкe алып, тиешлe чорда хезмeткe түлeү фондyн экономиялeү хисабына башкарылган кызыксындыру түлeвeнeң күлeмe агымдагы елның 1 гыйнварына «Хезмeткe түлeүнeң минималь күлeмe турында» 2000 елның 19 июнeндeгe 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгелeнгeн хезмeткe түлeүнeң өч минималь күлeмeннeн артырга тиеш түгeл.

Башкару сэнгате учреждениесе җитәкчесенә хезмәткә түләү фондын экономияләү хисабына кызыксындыру түләвенәң күләме Башкарма комитет карары белән билгеләнә.

Башкару сэнгате учреждениеләренәң финанс-хужалык эшчәнлегә планын үтәү барышында финанс белән тәмин итүнең барлык чыганакалары хисабына, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдалану өчен җаваплылык башкару сэнгате учреждениесе җитәкчесенә йөкләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Җитәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль башкару сэнгате учреждениелөренең мәдәният, сэнгате һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларнең мактаулы исемнәре исемлеге

N т/б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүлгөнең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүлгөләре	
2.1.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.2.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.3.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.4.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандист
4.2.	Халык рәссамы
4.3.	Атказанган рәссам
4.4.	Халык язучысы

4.5.	Атказанган язучы
4.6.	Халык шагыйре
4.7.	Халык жырчысы
4.8.	Халык акыны
4.9.	Атказанган журналист
4.10.	Атказанган мэдэният эшлеклесе
4.11.	Атказанган мэдэни-агарту эше хезмөткөре
4.12.	Атказанган мэдэният хезмөткөре
4.13.	Атказанган китапханөче
4.14.	Гамэли сөнгать остасы
4.15.	Атказанган халык ижаты остасы
4.16.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мақтаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык рәссамы
5.3.	Атказанган рәссам
5.4.	Халык язучысы
5.5.	Атказанган язучы
5.6.	Халык шагыйре
5.7.	Атказанган журналист
5.8.	Атказанган китапханөче
5.9.	Атказанган фән һәм мэдэният эшлеклесе
5.10.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.11.	Атказанган фән эшлеклесе

Башкарма комитетның
2025 елның 19 февралендәге
1276 номерлы карарына
3 нче кушымта

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең
фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре
вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең
хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба – фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре) хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, стимуллаштыру һәм компенсация характерындагы түлүүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп төшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындагы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

- 1) оклад (вазыйфаи оклад), хезмәт хакы ставкалары;
- 2) стимуллаштыру характерындагы түлүүләр;
- 3) компенсация характерындагы түлүүләр.

4. Ел саен бирелә торган яки башка ялда булганда, вакытлыча хезмәткә яраксызлык чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең профиль буенча хезмәт стажы артуга, квалификация категориясе бирелүгә, мактаулы исем бирелүгә, фәннәр докторы яки фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсе бирелүгә бәйле рәвештә хезмәткә түләү күләме үзгәрүгә хокукы барлыкка килгәндә, хезмәткә түләү күләмен үзгәртү күрсәтелгән чорлардан соң гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең база окладларын билгеләү

5. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Аена база окладының күләме, сум
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	
Фәнни хезмәткәрләр	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
Кече фәнни хезмәткәр	29 158
Фәнни хезмәткәр	29 158
Икенче квалификация дәрәжәсе	

Өлкән фәнни хезмәткәр	29 958
Өченче квалификация дәрәжәсе	
Әйдәүче фәнни хезмәткәр	30 458
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Баш фәнни хезмәткәр	30 958
Структур бүлекләр җитәкчеләре	
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Гыйльми секретарь	30 958

«Музейның кече фәнни хезмәткәре» вазыйфасын биләүче хезмәткәрләрнең база окладының күләме 29 158 сум күләмендә билгеләнә.

«Музейның фәнни хезмәткәре» һәм «музейның өлкән фәнни хезмәткәре» вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләрнең база окладының күләме 29 958 сум күләмендә билгеләнә.

3 бүлек. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады формалаштыру тәртибе

6. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

монда:

O_b - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең база оклады күләме;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре биләгән фактик ставкалар саны.

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

7. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы эш нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлдерелгән түләүләр, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләү керә.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 1) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр;
- 2) гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен түләүләр;
- 3) профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;
- 4) башкарыла торган эшнең сыйфаты өчен премия түләүләре;
- 5) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

8. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_r - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме сигез процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме 10 процент тәшкил итә.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәренә исемлеге әлеге Нигезләмәгә кушымтада бирелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләүләрнең күләме мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә түләү, фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәренә сайлавы буенча, мактаулы исемнең берсе буенча билгеләнә.

9. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен түләүләр (B_{usz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{usz} = O_d \times \frac{D_{usz}}{100\%},$$

монда:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_{usz} - гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме.

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган Бердәм гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр реестрына кертелгән гыйльми дәрәжәләр һәм гыйльми исемнәр өчен бирелә.

Гыйльми дәрәжә булган өчен түләүләр күләмен билгеләү гыйльми дәрәжә бирү турында карар үз көченә керткән көннән башкарыла. Фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе президиумы тарафыннан кабул ителгән көннән үз көченә керә. Фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсен бирү турындагы карар Югары аттестация комиссиясе президиумы тарафыннан фәннәр кандидаты дипломын бирү турында карар кабул ителгән көннән үз көченә керә.

Гыйльми исемнәр булган өчен түләүләр күләмен билгеләү гыйльми исем бирелгән көннән башкарыла.

Фәнни тикшеренүләр өлкәсенә гыйльми дәрәжә һәм гыйльми исеме булган хезмәткәрләренә гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен түләүләр күләме гыйльми дәрәжә һәм гыйльми исем өчен түләүләр суммасында исәпләнә.

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләрнең күләме 1 нче таблицада китерелгән.

1 нче таблица

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләрнең күләме

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Өстәмәләрнең күләме, процент	
	муниципаль учреждениеләрдә	региональ әһәмияткә ия учреждениеләрдә
1	2	3

Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фән тармагы буенча фәннәр докторы гыйльми дәрәжәсе	20	60
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фән тармагы буенча фәннәр кандидаты гыйльми дәрәжәсе	10	30
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фән тармагы буенча профессор гыйльми исеме	40	80
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә фән тармагы буенча доцент гыйльми исеме	20	40

10. Профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә, һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмәнең күләме.

Профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләме 2 нче таблицادا китерелгән.

2 нче таблица

Пофиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмәләренең күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмәнең күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	1 - 4	3 елдан 10 елга кадәр	12
		10 елдан 15 елга кадәр	14
		15 елдан 20 елга кадәр	16
		20 елдан 25 елга кадәр	18
		25 елдан артык	22

Хезмәт стажы үзгәргәндә, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслаучы кирәкле документ тапшырылган көннән башкарыла.

11. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып учреждениенең локаль актлары белән раслана торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә эшчәнлек нәтижәләгән бәялү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешү тора.

Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә эшчәнлегенә нәтижәләгән бәялү критерийлары аларның житәкчеләре тарафыннан раслана. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә эшчәнлек нәтижәләгән бәялү критерийларының конкрет зурлыклары һәм түләүләргә гамәлгә ашыру шартлары, учреждение алдында торган бурычлардан чыгып, ел саен билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләренә күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре (B_k) һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә вазыйфаи оклады;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәнең чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләренә чик күләмнәре 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләренә чик күләмнәре

Һөнәри квалификация төркеменә исем	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмәнең күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчеләр житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	1	22
	2	22
	3	22
	4	40

12. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премия һәм башка кызыксындыру түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә һәм билгеләнгән хезмәткә түләү фонды чикләрендә түләнә.

13. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәттен тормышка ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләренә акчалар булганда бер тапкыр кызыксындыру түләве башкарыла. Бу

максатлар өчен түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнә.

14. Премия һәм башка кызыксындыру түлүүләренең күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенең локальнорматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түлүүләр

15. Компенсация характерындагы түлүүләргә түбәндәгеләр керә:

1) зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшлөүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә түлүүләр;

2) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшлэгән өчен) түлүүләр.

16. Компенсация характерындагы түлүүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләренең хезмәткә түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

17. Зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартларында эшлөүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түлүүләргә өстәмәнең күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түлүүләр каралган фактик эшләнгән вакыт, сәгатьләрдә;

H_n - Россия Федерациясенең Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгатьләр нормасы.

Зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшлөүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түлүүләр хезмәт шартларын махсус бәялөү нигезендә, дүрт процент күләмендә билгеләнә.

18. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшлэгән өчен (төрле квалификациядә эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшлэгән өчен) түлүүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре исемлегә

N т/б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүлгәнең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең атказанган сәнгать эшлеклесе
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүлгәләре	
2.1.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.2.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
2.3.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.4.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.2.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.3.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.2.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.3.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.4.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.5.	Атказанган фән эшлеклесе

Башкарма комитетның
2025 елның 19 февралендәге
1276 номерлы карарына
4 нче кушымта

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - мәдәният эшчеләре) хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп төшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындагы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Мәдәният эшчеләренең хезмәт хакы (хезмәте өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

- 1) окладлар (вазыйфаи окладлар), хезмәт хакы ставкалары;
- 2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;
- 3) компенсация характерындагы түләүләр.

2 бүлек. Мәдәният эшчеләренең база окладларын билгеләү

6. Мәдәният эшчеләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база оклады, сум
«Беренче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 398
«Икенче дәрәжә гомумтармак эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 539
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 713
Өченче квалификация дәрәжәсе	21 891
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	22 422

Мәдәният эшче һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренең квалификация дәрәжәсе буенча эшче һөнәрләре

N т/б	Мәдәният эшчеләре һөнәрләре
----------	-----------------------------

1	2
«Беренче дәрәжә мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
1.1.	Клавишлы уен кораллары детальләрен әзерләү буенча автоматчы
1.2.	Телле уен кораллары арматурчысы
1.3.	Чиртмә уен кораллары аэрографисты
1.4.	Бутафор
1.5.	Музыка уен кораллары гарнировщицы
1.6.	Мехлы камералар гофрлаучы
1.7.	Гример-постижер
1.8.	Уен автоматлары, аттракционнар һәм тир залы дежуры
1.9.	Тавыш планкаларын тутыручы
1.10.	Тавыш планкалары ясаучы
1.11.	Тынлы уен кораллары өчен детальләр ясаучы
1.12.	Субтитрлар житештерүче
1.13.	Кинемеханик
1.14.	Клавиатурачы
1.15.	Колорист
1.16.	Музыка уен кораллары детальләрен комплектлаучы
1.17.	Контуровщик
1.18.	Костюмер
1.19.	Декорацияләр бизәлеше буенча маляр
1.20.	Сәхнә машинисты
1.21.	Негатив монтажчысы
1.22.	Позитив монтажчысы
1.23.	Сәхнә монтировщицы
1.24.	Перламутр эшкәртүче
1.25.	Магнит язма операторы
1.26.	Клавишлы уен коралларын уйнату стенды операторы
1.27.	Яктыручы

1.28.	Диапозитив фильмнар операторы
1.29.	Субтитрлар бастыручы
1.30.	Пиротехник
1.31.	Мультипликацион рәсемнәргә нигез әзерләүче
1.32.	Музыкаль уен коралларын полировкалаучы
1.33.	Постижер
1.34.	Фильерлар шомартучы
1.35.	Реквизитор
1.36.	Субтитр ретушеры
1.37.	Тынлы уен кораллары жыючы
1.38.	Бәрмә уен кораллары жыючы
1.39.	Телле уен кораллары жыючы
1.40.	Клавишлы уен коралларын жыючы-монтажлаучы
1.41.	Смычковлы уен коралларын жыючы-монтажлаучы
1.42.	Чиртмә уен коралларын жыючы-монтажлаучы
1.43.	Махсус агач эшкәртү станогы станокчысы
1.44.	Махсус металл эшкәртү станогы станокчысы
1.45.	Декорацияләр эшләү буенча балта остасы
1.46.	Музыка уен кораллары детальләрен һәм узелларын ясау һәм ремонтлау буенча балта остасы
1.47.	Кыл чорнауучы
1.48.	Кылчы
1.49.	Мультипликация пробалары төшерүче
1.50.	Диапозитив фильмнар жыючы
1.51.	Униформист
1.52.	Декорацияләр куючы
1.53.	Ладовая пластина урнаштыручы
1.54.	Фильм тикшерүче
1.55.	Фильмотекарь
1.56.	Фототекарь

«Икенче дәрәжә мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	
2.1.1.	Клавишлы уен кораллары рамнарын бронзалаучы
2.1.2.	Видеотекарь
2.1.3.	Уен курчаклары ясаучы
2.1.4.	Клавишлы уен кораллары өчен чүкечләр ясаучы
2.1.5.	Музыка уен кораллары контролеры
2.1.6.	Постижер производствосында буяучы
2.1.7.	Жил җайланмаларына хезмәт күрсәтү механигы
2.1.8.	Тавыш техникасына хезмәт күрсәтү механигы
2.1.9.	Кинотелевизион җиһазларга хезмәт күрсәтү механигы
2.1.10.	Төшерү аппаратурасына хезмәт күрсәтү механигы
2.1.11.	Телевизион җиһазларга хезмәт күрсәтү механигы
2.1.12.	Кинотехнологик җиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү механигы
2.1.13.	Пианино һәм рояльләр көйләүче
2.1.14.	Чиртмә уен коралларын көйләүче
2.1.15.	Телле уен коралларын көйләүче
2.1.16.	Видеоязма операторы
2.1.17.	Киноустановканың идарә пульты операторы
2.1.18.	Пианино һәм рояльләр регулировщигы
2.1.19.	Телле уен кораллары регулировщигы
2.1.20.	Клавишлы уен кораллары реставраторы
2.1.21.	Бәрмә инструментлар реставраторы
2.1.22.	Фильм күчермәләре реставраторы
2.1.23.	Чиртмә һәм смычковлы уен кораллары реставраторы
2.1.24.	Телле уен кораллары реставраторы
2.1.25.	Фонотекарь
Икенче квалификация дәрәжәсе	
2.2.1.	Уен курчаклары ясаучы

2.2.2.	Индивидуаль заказ буенча музыка уен кораллары ясаучы
2.2.3.	Интонировщик
2.2.4.	Постижер производствосында буяучы
2.2.5.	Жил жайланмаларына хезмэт күрсөтү механигы
2.2.6.	Тавыш техникасына хезмэт күрсөтү механигы
2.2.7.	Кинотелевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы
2.2.8.	Төшерү аппаратурасына хезмэт күрсөтү механигы
2.2.9.	Телевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы
2.2.10.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсөтү механигы
2.2.11.	Тынлы уен коралларын көйләүче
2.2.12.	Смычковлы уен коралларын көйләүче-регулирующий
2.2.13.	Видеозама операторы
2.2.14.	Тынлы уен кораллары реставраторы
2.2.15.	Фильм күчермәләре реставраторы
Өченче квалификация дәрәжәсе	
2.3.1.	Кинотелевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы
2.3.2.	Телевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы
2.3.3.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсөтү механигы
2.3.4.	Видеозама операторы
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	
Беренче - өченче квалификация дәрәжәсенә караган, мөһим (аеруча мөһим) һәм җаваплы (аеруча җаваплы) эшнә башкаручы эшчә һөнәрләре	
2.4.1.	Уен курчаклары ясаучы
2.4.2.	Индивидуаль заказ буенча музыка уен кораллары ясаучы
2.4.3.	Интонировщик
2.4.4.	Музыка уен кораллары контролеры
2.4.5.	Постижер производствосында буяучы
2.4.6.	Жил жайланмаларына хезмэт күрсөтү механигы
2.4.7.	Тавыш техникасына хезмэт күрсөтү механигы
2.4.8.	Кинотелевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы

2.4.9.	Төшерү аппаратурасына хезмэт күрсөтү механигы
2.4.10.	Телевизион жиһазларга хезмэт күрсөтү механигы
2.4.11.	Кинотехнологик жиһазларны ремонтлау һәм аларга хезмэт күрсөтү механигы
2.4.12.	Тынлы уен коралларын көйләүче
2.4.13.	Пианино һәм рояльләр көйләүче
2.4.14.	Чиртмә уен коралларын көйләүче
2.4.15.	Телле уен коралларын көйләүче
2.4.16.	Смычковлы уен коралларын көйләүче-регулировщик
2.4.17.	Видеоязма операторы
2.4.18.	Пианино һәм рояльләр регулировщигы
2.4.19.	Тынлы уен кораллары рестараторы
2.4.20.	Клавишлы уен кораллары реставраторы
2.4.21.	Бәрмә уен кораллары реставраторы
2.4.22.	Фильм күчермәләре реставраторы
2.4.23.	Чиртмә һәм смычковлы уен кораллары реставраторы
2.4.24.	Телле уен кораллары реставраторы

5. Берьюлы ике урында, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында эшләүче мәдәният эшчеләренең хезмәтенә түләү эшләнгән вакытка пропорциональ рәвештә яисә башкарылган эш күләменә бәйле рәвештә башкарыла. Төп вазыйфа буенча, шулай ук берьюлы ике урында эшләү тәртибендә биләгән вазыйфа буенча хезмэт хакы күләмен билгеләү һәр вазыйфа өчен аерым башкарыла.

3 бүлек. Мәдәният эшчеләренең вазыйфаи оклады формалаштыру тәртибе

6. Мәдәният эшчеләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_n},$$

монда:

O_b - мәдәният эшчеләренең база оклады күләме;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылыгы чикләрендә мәдәният эшчеләренең эш сәгәтләренең фактик саны;

H_n - мәдәният эшчеләре хезмэт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгәтләр нормасы (хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылыгы).

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

7. Стимуллаштыру характерындагы түлүүлөргө хезмэткөрне сыйфатлы эш нәтижәсәсенә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлдерелгән түлүүләр, шулай ук башкарылган эш өчен бүлөкләү керә.

8. Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләр;
- 2) премия һәм башка кызыксындыру түлүүләре.

9. Мактаулы исемнәр булган өчен түлүүләр (B_{pz}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - мәдәният эшчеләренә вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме.

Мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме 3 процент тәшкит итә.

Стимуллаштыру характерындагы түлүүләр бирелә торган Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре әлегә Нигезләмә гәкушымтада бирелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләү күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике яки аннан күбрәк мактаулы исемнәре булган мәдәният эшчеләренә мактаулы исемнәр булган өчен түләү хезмәткөрнең сайлавы буенча, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

10. Мәдәният эшчеләренә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүлөкләр алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премия һәм башка кызыксындыру түлүүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә.

Премия һәм башка кызыксындыру түлүүләренә күләме, тәртибе һәм шартлары мәдәният учреждениеләренә локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

Мәдәният эшчеләренә премия түлүүләренә каралган хезмәткә түләү фондының тәкъдим ителә торган күләме окладлар (хезмәт хакы ставкалары, вазыйфаи окладлар) һәм хезмәткәрләргә төп вазыйфасы һәм төп эш урыны буенча стимуллаштыру характерындагы түлүүләр түлүгә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә ике процентын тәшкит итә.

Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясе Президентының «Дәүләт социаль сәясәттен тормышка ашыру чаралары турында» 2012 елның 7 маендагы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләренә ирешелгән дәрәжәсен саклап калу максатларында төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча мәдәният эшчеләренә акчалар булганда бер тапкыр кызыксындыру түләве башкарыла. Бу максатлар өчен түләү тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме учреждениенә локаль норматив актлары белән билгеләнә.

16. Премия һәм башка кызыксындыру түлүүләренә күләме, гамәлгә ашыру тәртибе һәм шартлары учреждениенә локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түлүүләр

11. Компенсация характерындагы түлүүләргә түбәндәгеләр керә:

1) зарарлы һәм (яки) куркыныч эш шартларында эшләрүче мәдәният эшчеләренә түләүләр;

2) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләрүчән өчен (төрле квалификация эшләрүн башкарганга, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләрүчән өчен) түләүләр.

12. Компенсация характерындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләрнен хезмәткә түләүнең расланган фонды цикләрендә билгеләнә.

13. Зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартлары булган эшләрүчән мәдәният эшчеләренә компенсация характерындагы түләүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_b - мәдәният эшчеләрнен база оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләүгә өчен өстәмәнә күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактик эшләрүчән вакыт;

H_n - Россия Федерациясенә Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган мәдәният эшчеләре хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгәтләр нормасы.

Зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшләрүчән мәдәният эшчеләренә компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, дүрт процент күләмендә билгеләнә.

14. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләрүчән өчен (төрле квалификациядә эшләрүн башкарганга, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләрүчән өчен) түләүләр Россия Федерациясә Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесә урынбасары,
эш кәгазьләрән алып бару идарәсә башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль мәдәният учреждениеләренә мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һөнәрләренә һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре исемлегә

N т/б	Мактаулы исемнәң, дәүләт бүләгенәң исеме
1	2
1. Россия Федерациясенә мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенә халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенә халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенә атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенә атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациясенә атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациясенә атказанган мәдәният хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенә атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациясенә атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы

2.10.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исеменәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларының мактаулы исеменәре	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандист
4.3.	Халык артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.6.	Халык рәссамы
4.7.	Атказанган рәссам
4.8.	Халык язучысы
4.9.	Атказанган язучы
4.10.	Халык шагыйре
4.11.	Халык җырчысы
4.12.	Халык акыны
4.13.	Атказанган журналист
4.14.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.15.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.16.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.17.	Атказанган китапханәче
4.18.	Атказанган келәм тукучы
4.19.	Гамәли сәнгать остасы
4.20.	Атказанган халык иҗаты остасы
4.21.	Атказанган фән эшлеклесе
4.22.	Атказанган инженер

4.23.	Атказанган уйлап табучы
4.24.	Атказанган рационализатор
4.25.	Атказанган мастер
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәдәният хезмәткәре

Башкарма комитетның
2025 елның 19 февралендәге
1276 номерлы карарына
5 нче кушымта

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характерындагы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп төшенчеләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындагы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм җитәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

- 1) окладлар (вазыйфаи окладлар), хезмәт хакы ставкалары;
- 2) стимуллаштыру характерындагы түләүләр;
- 3) компенсация характерындагы түләүләр.

2 бүлек. Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладларын билгеләү

4. Мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база окладының күләме, сум
«Беренче дәрәжә эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 398
«Икенче дәрәжә гомумтармак эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 539
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 713
Өченче квалификация дәрәжәсе	21 891

Дүртенче квалификация дәрәжәсе	22 422
--------------------------------	--------

5. Мәдәният учреждениеләренең житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база окладының күләме, сум
1	2
«Беренче дәрәжә хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 398
«Икенче дәрәжә хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 539
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 713
Өченче квалификация дәрәжәсе	21 891
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	22 118
Бишенче квалификация дәрәжәсе	22 304
«Өченче дәрәжә хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	22 494
Икенче квалификация дәрәжәсе	22 687
Өченче квалификация дәрәжәсе	22 884
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	23 085
Бишенче квалификация дәрәжәсе	23 311
«Дүртенче дәрәжә хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	24 223
Икенче квалификация дәрәжәсе	24 423
Өченче квалификация дәрәжәсе	24 623

6. Хезмәткәр вазыйфасының һәм һөнәренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри

квалификация дәрәжәләренә туры килүе Россия Федерациясә Сәләмәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлығының норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителә.

7. Берьюлы ике урында эшләү тәртибендә, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү эшләнгән вакытка пропорциональ рәвештә яки башкарылган эш күләменә бәйлә рәвештә башкарыла. Төп вазыйфа буенча, шулай ук берьюлы ике урында эшләү тәртибендә биләгән вазыйфа буенча хезмәт хакы күләмен билгеләү һәр вазыйфа өчен аерым башкарыла.

3 бүлек. Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшче гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи окладың формалаштыру тәртибе

8. Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_n},$$

монда:

O_b - муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады күләме;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты чикләрендә мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең эш сәгатьләренең фактик саны;

H_n - муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгатьләр нормасы (хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылығы).

4 бүлек. Стимуллаштыру характерындагы түләүләр

9. Стимуллаштыру характерындагы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы эш нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга юнәлдерелгән түләүләренә, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләү керә.

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр түбәндәгеләренә үз эченә ала:

- 1) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр;
- 2) вазыйфа буенча хезмәт стажы өчен түләүләр;
- 2) премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре;

10. Эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр (B_{pz}) бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме.

Мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме өч процент тәшкил итә .

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, бүләкләре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре әлеге Нигезләмәгә кушымтада бирелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә мактаулы исем булган өчен түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, мактаулы исемнәренә берсе буенча билгеләнә.

11. Вазыйфа (белгечлек) буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s) һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре киселешендә, вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш давамлылыгына бәйле рәвештә, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфа буенча хезмәт стажы өчен өстәмәнең күләме.

Вазыйфа буенча хезмәт стажы өчен өстәмәнең күләмнәре тәшкил итә:

ике елдан биш елга кадәр хезмәт стажы булганда – ике ярим процент;

биш елдан 10 елга кадәр хезмәт стажы булганда - дүрт процент;

10 елдан 15 елга кадәр хезмәт стажы булганда – биш процент;

15 елдан артык хезмәт стажы булганда - алты процент.

Хезмәт стажы үзгәргәндә, вазыйфа буенча стаж өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), вазыйфа буенча стажны раслаучы документлар оешмада булса, хезмәт стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукын бирә торган стажга ия булган көннән яки стажны раслый торган документ тапшырылган көннән башкарыла.

Вазыйфалар (һөнәрләр) буенча эш вакыты 1 нче таблица нигезендә вазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә.

1 нче таблица

Эшләгән вакыт хезмәткәрләренең педагогиквазыйфа буенча хезмәт стажына кертелә торган оешмалар һәм вазыйфалар исемлеге

Н т / б	Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр (барлык эчке вазыйфа категорияләренең, шул исәптән «баш», «өлкән» вазыйфа исемнәрен дә кертәп) гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең	Эшләү чорлары стимуллаштыру түләвен билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемнәре
---------	---	---

	вазыфалары исемнәре	
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге начальнигы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дөгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дөгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэмин итү икътисадчысы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик
2.	Матди-техник тәэмин итү буенча икътисадчы	Матди-техник тәэмин итү буенча икътисадчы, матди-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы, склад мөдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дөгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировщик, учетчик
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәт буенча техник, нарядчы, хронометражчы	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражчы
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер,

		инженер
5.	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һ. б.) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү инженеры, табельче	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һ. б.) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельче
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	Социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү башлыгы, хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идарә итү лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар әзерләү буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	Профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәэмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Инструктор-дактилолог	Инструктор-дактилолог, социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү лабораториясе (бюросы) башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар әзерләү буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, профконсультант, хезмәт буенча техник
9.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
10.	Архив мөдире, канцелярия мөдире, документлар белгече, , архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контрольдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, күрмәүче белгеч секретаре, житекче секретаре,	архив мөдире, канцелярия мөдире, документлар белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контрольдә тоту буенча инспектор, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житекче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор

	паспорттист, кодификатор, экспедитор	
11.	Машинада язу бюросы мөдире, күчөрмө ясау-күбөйтү бюросы мөдире, машинистка	машинада басу бюросы мөдире, күчөрмө ясау-күбөйтү бюросы мөдире, машинистка, секретарь-машинистка, күчөрмөлөр ясаучы
12.	Матди-техник тээмин итү бүлөгө башлыгы, хужалык бүлөгө башлыгы, склад мөдире, хужалык мөдире, агент, сатып алулар буенча агент, тээмин итү буенча агент, йөк ташу буенча экспедитор	Матди-техник тээмин итү бүлөгө башлыгы, хужалык бүлөгө башлыгы, склад мөдире, хужалык мөдире, товар белгече, агент, сатып алулар агенты, тээмин итү агенты, тээмин итү буенча икътисадчы, йөк ташу буенча экспедитор
13.	Пансионатның (кунакханә) торак корпусы мөдире, тулай торак мөдире, пропусклар бюросы мөдире, пропусклар бюросы дежуры, дежур (белешмөлөр бирү буенча, кунакханә залы, этажы буенча, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсе, тулай торак буенча һ. б.), комендант, администратор, саклау камерасы мөдире	Пансионатның (кунакханә) торак корпусы мөдире, тулай торак мөдире, пропусклар бюросы мөдире, хужалык мөдире, үткөрү бюросы дежуры, дежур (белешмөлөр бирү буенча, кунакханә залы, этажы буенча, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсе, тулай торак буенча һ. б.), комендант, администратор.
14.	Гараж житөкчесе	гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, хәрәкәт һәм төяү-төяү эшләре диспетчерлыгы операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүче
15.	Производство мөдире (шеф-повар), ашханә мөдире	Производство мөдире (шеф-повар), ашханә мөдире, повар
16.	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы	диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы, хәрәкәт һәм төяү-бушату эшләре диспетчерлыгы операторы
17.	Фотолаборатория мөдире	фотолаборатория мөдире, фотограф, рәссам-фотограф
18.	Ремонт цехы башлыгы, мастерской башлыгы (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	Ремонт цехы башлыгы, мастерской башлыгы (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер
19.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасы бүлөгө башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлөгө башлыгы, инженер-программист (программист), житештерү процессларын автоматлаштыру һәм

		механикалаштыру буенча инженер, производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты
20.	Фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник	фәнни-техник китапханә мөдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эшләре буенча инженер, инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник, техник
21.	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик	техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик
22.	Инженер	Барлык исемдәге инженер, производство бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәҗрибәле житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капитал төзелеш бүлеге башлыгы, участок мастеры, механик, техник, техник-конструктор, инструмент буенча техник, техник-технолог
23.	Инженер-электрончы (электрончы), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге техникы	инженер-электрончы (электрончы), исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге техникы, инженер, инженер-программист (программист), техник-программист, техник
24.	Маркетинг бүлеге башлыгы, менеджер, коммерция агенты	Маркетинг бүлеге башлыгы, менеджер, реклама буенча менеджер, маркетинг буенча белгеч, коммерция агенты, күчемсез милек сату буенча агент, сәүдә агенты, аукциончы, бәяләүче
25.	Сызым сызучы, күчермә ясаучы	Сызым сызучычы, сызым сызучычы-конструктор, күчермә ясаучы, рәссам
26.	Психолог	психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	физиолог, биолог
28.	Социолог	социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы

29.	Рәссам	барлык төр рәссамнар, архитектор, сызым сызучы
30.	Архитектор	рәссам-конструктор (дизайнер), сызым сызучы-конструктор, сызым сызучы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Тәржемәче, синхрон тәржемәче	Тәржемәче, синхрон тәржемәче
33.	Виварий башлыгы	Виварий мөдире, физиолог, биолог, ветеринария табибы
34.	Бүлекчә (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе	Бүлекчә (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе, агроном, зоотехник
35.	Филиал, аерым структур бүлекчә директоры (житәкчесе, мөдире)	икътисадый эшчәнлекнең тиешле төре хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кертелгән вазыйфалар

12. Хезмәткәрләргә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премия һәм башка кызыксындыру түләүләре аерым вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә.

Премия һәм башка кызыксындыру түләүләренең күләме, тәртибе һәм шартлары муниципаль мәдәният учреждениеләренең локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнә.

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәткә түләү фондының тәкъдим ителә торган күләме окладлар (хезмәт хакы ставкалары, вазыйфаи окладлар) һәм хезмәткәрләргә төп вазыйфасы һәм төп эш урыны буенча стимуллаштыру характерындагы түләүләр түлүгә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә ике процентын тәшкил итә.

5 бүлек. Компенсация характерындагы түләүләр

13. Компенсация характерындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) зарарлы һәм (яки) куркыныч эш шартларында эшләүче хезмәткәрләргә түләүләр;
2) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләгән өчен (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләгән өчен) түләүләр.

14. Компенсация характерындагы түләүләр, аларның күләмнәре һәм гамәлгә ашыру шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукы нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукый актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән һәм тиешле финанс елына муниципаль мәдәният учреждениеләренең хезмәткә түләүнең расланган фонды чикләрендә билгеләнә.

15. Зарарлы һәм (яки) куркыныч һәм башка махсус эш шартлары булган эшләрдә эшләүче эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре

хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_b - эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады күләме;

D_{kh} - компенсация характерындагы түләү өчен өстәмәнең күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындагы түләүләр каралган фактта эшләнган вакыт;

H_n - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен сәгатъләр нормасы.

Зарарлы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартларында эшләүче эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә компенсация характерындагы түләүләр хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, дүрт процент күләмендә билгеләнә.

16. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләнган өчен (төрле квалификациядә эшләрен башкарганда, һөнәрләренә (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эш өчен, төнлә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләнган өчен) түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшчеләр гомумтармак һөнәрләренең һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре исемлегә

№ т / б	Мактаулы исемнең, дәүләт бүлгәнең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган ветеринария табибы
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган табибы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган геологы
1.9.	Россия Федерациясенең атказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациясенең атказанган жир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациясенең атказанган зоотехнигы
1.13.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациясенең атказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациясенең атказанган производствога өйрәтү мастеры
1.17.	Россия Федерациясенең атказанган машина төзүчесе

1.18.	Россия Федерациясенең атказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациясенең атказанган металлургы
1.20.	Россия Федерациясенең атказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациясенең атказанган метрологы
1.22.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы механизаторы
1.23.	Россия Федерациясенең атказанган очучысы
1.24.	Россия Федерациясенең атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациясе атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациясенең атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациясенең атказанган дипломатик хезмәт хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациясенең атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
1.29.	Россия Федерациясенең атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.31.	Россия Федерациясенең атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациясенең атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
1.33.	Россия Федерациясенең атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең атказанган элемент хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясенең атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең атказанган текстиль һәм җиңел сәнәгать хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең атказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең атказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең атказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең атказанган коткаручысы
1.45.	Россия Федерациясенең атказанган төзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең атказанган укытучысы

1.47.	Россия Федерациясенең атказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең атказанган шахтеры
1.50.	Россия Федерациясенең атказанган штурманы
1.51.	Россия Федерациясенең атказанган штурман-сынауучысы
1.52.	Россия Федерациясенең атказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең атказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең атказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең атказанган юристы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык укытучысы
2.5.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган агрономы
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган архитекторы
2.9.	Татарстан Республикасының атказанган ветеринария табибы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган табибы
2.11.	Татарстан Республикасының атказанган геологы
2.12.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.13.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының атказанган терлекчесе
2.15.	Татарстан Республикасының атказанган жир төзүчесе
2.16.	Татарстан Республикасының атказанган зоотехнигы
2.17.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.18.	Татарстан Республикасының атказанган урманчысы
2.19.	Татарстан Республикасының атказанган машина төзүчесе

2.20.	Татарстан Республикасының атказанган мелиораторы
2.21.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалыгы механизаторы
2.22.	Татарстан Республикасының атказанган нефтьчесе
2.23.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.24.	Татарстан Республикасының атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
2.25.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.26.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.27.	Татарстан Республикасының атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының атказанган азык-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының атказанган элементә хезмәткәре
2.30.	Россия Федерациясенең атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасы атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының атказанган халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсе хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының атказанган транспорт хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.36.	Татарстан Республикасының атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.37.	Татарстан Республикасының атказанган коткаручысы
2.38.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
2.39.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
2.40.	Татарстан Республикасының атказанган химигы
2.41.	Татарстан Республикасының атказанган экологы
2.42.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
2.43.	Татарстан Республикасының атказанган энергетигы
2.44.	Татарстан Республикасының атказанган юристы
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы

3.4.	СССРның атказанган очучы-сынауучысы
3.5.	СССРның атказанган штурман-сынауучысы
3.6.	СССРның халык табибы
3.7.	СССРның халык укытучысы
3.8.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.9.	СССРның атказанган тренеры
3.10.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре
3.12.	СССРның атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның атказанган төзүчесе
3.14.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның атказанган элемтә хезмәткәре
3.16.	СССР Кораллы Көчләренң атказанган белгече
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы республикаларының мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган нефтьче
4.4.	Нефть мастеры
4.5.	Атказанган газ сәнәгате хезмәткәре
4.6.	Атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
4.7.	Атказанган шахтер
4.8.	Атказанган химик
4.9.	Атказанган машина төзүче
4.10.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
4.11.	Атказанган азык-төлек индустриясе хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хужалыгы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балыкчы
4.14.	Атказанган балык үрчетүче
4.15.	Атказанган полиграфист

4.16.	Атказанган авыл хужалыгы хезмэткәре
4.17.	Атказанган игенчелек остасы
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган авыл хужалыгы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмэткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек остасы
4.24.	Терлекчелек остасы
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Машина белән икмәк жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган мелиоратор
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Атказанган табигатьне саклау хезмэткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмэткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмэткәре
4.37.	Атказанган элемтәче
4.38.	Атказанган элемтә хезмэткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм җәмәгать туклануы хезмэткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмэткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм җәмәгать туклануы хезмэткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмэткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмэткәре

4.45.	Атказанган коммуналь хужалык хезмәткәре
4.46.	Атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмәткәре
4.47.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре
4.60.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.61.	Атказанган укытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.63.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
4.64.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.65.	Атказанган укытучы
4.66.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.67.	Атказанган халык мөгарифе хезмәткәре
4.68.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
4.69.	Атказанган пропагандист
4.70.	Халык артисты
4.71.	Атказанган артист
4.72.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.73.	Халык рәссамы

4.74.	Атказанган рэссам
4.75.	Халык язучысы
4.76.	Атказанган язучы
4.77.	Халык шагыйре
4.78.	Халык жырчысы
4.79.	Халык акыны
4.80.	Атказанган журналист
4.81.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.82.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.83.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.84.	Атказанган архитектор
4.85.	Атказанган китапханәче
4.86.	Атказанган келәм тукучы
4.87.	Гамәли сәнгать остасы
4.88.	Атказанган халык ижаты остасы
4.89.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.90.	Атказанган фән эшлеклесе
4.91.	Атказанган геолог
4.92.	Атказанган геолог-разведчик
4.93.	Атказанган геология хезмәткәре
4.94.	Атказанган геология хезмәте хезмәткәре
4.95.	Атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
4.96.	Атказанган юрист
4.97.	Атказанган инженер
4.98.	Атказанган уйлап табучы
4.99.	Атказанган рационализатор
4.100.	Атказанган мастер
4.101.	Атказанган икътисадчы
4.102.	Атказанган бухгалтер

4.103.	Атказанган (эшче, эшлөүче) яшьләр остазы
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
5.2.	Атказанган химик
5.3.	Атказанган машина төзүче
5.4.	Атказанган целлюлоза-кәгазь һәм агач эшкөртү сәнәгәте хезмәткәре
5.5.	Атказанган урман сәнәгәте хезмәткәре
5.6.	Атказанган медицина сәнәгәте хезмәткәре
5.7.	Атказанган медицина хезмәткәре
5.8.	Атказанган халык хужалыгы хезмәткәре
5.9.	Атказанган агроном
5.10.	Атказанган кырчы
5.11.	Атказанган зоотехник
5.12.	Атказанган терлекче
5.13.	Атказанган жир төзүче
5.14.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
5.15.	Атказанган механизатор
5.16.	Машина белән икмәк жыю остасы
5.17.	Атказанган мелиоратор
5.18.	Атказанган ветеринария табибы
5.19.	Атказанган урманчы
5.20.	Атказанган транспорт хезмәткәре
5.21.	Атказанган шофер
5.22.	Атказанган машина йөртүче
5.23.	Атказанган элемтәче
5.24.	Атказанган элемтә хезмәткәре
5.25.	Атказанган төзүче
5.26.	Атказанган сөүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.27.	Атказанган сөүдә хезмәткәре

5.28.	Атказанган халыкка көнкүрөш хезмөтө күрсөтү хезмөткөре
5.29.	Атказанган көнкүрөш хезмөтө хезмөткөре
5.30.	Атказанган торак-коммуналь хужалыгы хезмөткөре
5.31.	Атказанган сөламөтлек саклау хезмөткөре
5.32.	Атказанган табиб
5.33.	Атказанган провизор
5.34.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмөткөре
5.36.	Атказанган мөктөп эшлеклесе
5.37.	Атказанган мөктөп укытучысы
5.38.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
5.39.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
5.40.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмөткөре
5.41.	Атказанган югары мөктөп хезмөткөре
5.42.	Халык артисты
5.43.	Атказанган артист
5.44.	Атказанган сөнгать эшлеклесе
5.45.	Халык рөссамы
5.46.	Атказанган рөссам
5.47.	Халык язучысы
5.48.	Атказанган язучы
5.49.	Халык шагыйре
5.50.	Атказанган журналист
5.51.	Атказанган мөдәният хезмөткөре
5.52.	Атказанган китапханөче
5.53.	Атказанган фән һәм мөдәният эшлеклесе
5.54.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атказанган фән эшлеклесе
5.56.	Атказанган геолог

5.57.	Атказанган юрист
5.58.	Атказанган милиция хезмәткәре
5.59.	Атказанган техник
5.60.	Атказанган инженер
5.61.	Атказанган уйлап табучы
5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган бухгалтер
5.65.	Атказанган халык хужалыгы хезмәткәре
5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы